آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی خانواده Family Pathology, Counseling & Enrichment
۱۳۹۶، ۳، ۲ (پیاپی ۶): ۸۰-۶۱ 2018. Vol. 3, N. 2 (6), 61-80
دریافت مقاله: ۱۶/۰۵/۱۳۹۶ پذیرش نهایی: ۱۴/۱۲/۱۳۹۶

همبستگی بی‌آلایشی و خشنودی زناشویی با مؤلفه‌های خودآگاهی جنسی زوجین

Correlation between marriage and marital satisfaction with the components of sexual self-awareness of couples

لاله آجلی لاهیجی *
حمید رضا ذاکری **

laleh Ajeli Lahiji
Hamid Reza Zakeri

چکیده

به‌راستی یکی از ستون‌های پابرجای زندگی زناشویی، داشتن یک ارتباط جنسی سالم است که کوچک‌ترین خللی دراین‌ارتباط پایه‌های زندگی مشترک را ویران می‌کند. پژوهش حاضر، بررسی پیش‌بینی خشنودی زناشویی و بی‌آلایشی بر پایه ابعاد خودآگاهی جنسی همسران بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش را همه مراجعین کلینیک پویش شیراز در زمستان ۱۳۹۵ تشکیل می‌دادند که از این میان تعداد (۵۰ مرد و ۵۰ زن) با به‌کارگیری روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند، برای گردآوری داده‌ها، پرسشنامه خشنودی زناشویی ناتان و ایچ و همچنین پرسشنامه بی‌آلایشی واکر و تامپسون، (۱۹۸۳) و ابعاد خودآگاهی جنسی اسنل، فیشر و میلر (۱۹۹۱) اجرا شد. یافته‌ها نشان داد ابعاد خودآگاهی جنسی (۱۲ /۵۸ =F)، (۶۰/۵ =R) با بی‌آلایشی رابطه معنی‌دار دارد و رویهمرفته ۳۶ درصد از واریانس نمرات بی‌آلایشی زناشویی را تبیین می‌کند. همچنین، ابعد خودآگاهی جنسی (۶/۵۷ =F)، (۰/۰۴۸ =R)، با خرسندی زناشویی رابطه معنی‌دار دارد و ۲۳ درصد از واریانس نمرات خرسندی زناشویی را تبیین می‌کند. از برآیندهای یافته‌های این پژوهش می‌توان در پیشگیری از تعارضات زناشویی استفاده کرد. چراکه برخورداری از آگاهی جنسی، روابط زوجین را صمیمانه‌تر می‌کند که برآمد آن کاهش مشکلات زناشویی و خرسندی زناشویی است.

واژگان کلیدی: *بی‌آلایشی، خشنودی، زناشویی، ابعاد، خودآگاهی، جنسی، زوجین*

Abstract

In fact, one of the strong pillars of marital life is having a healthy sexual relationship, and the smallest disadvantage in this connection is destroying the bases of common life. The present study was to investigate the prediction of marital satisfaction and intimacy based on the dimensions of self-awareness of spouses. The research method was descriptive correlational. The statistical population of this study was all clients of pouyesh in Shiraz in the winter of 1395. Of these, 50 (50 men and 50 women) were selected using available sampling method. For collecting data, marital satisfaction questionnaire Nathan and Hatch, Walker & Thompson Intimacy Questionnaire (1983), and Sexual Self-knowledge of Snell, Fisher, and Miller (1991). The findings showed that the dimensions of sexual self-knowledge (F = 12.58), (R = 0.55) were significantly correlated with intimacy, and 36% of the variance in marital intimacy was explained. Also, sexual heterosexuality (F = 57.6), (R = 0.048), has a significant relationship with marital satisfaction, and 23% of variance explains marital satisfaction scores. The findings of this study can be used to prevent marital conflicts. Because, according to the results of having sexual awareness, the relationship of couples is more intimate, which results in the reduction

Key words: *intimacy, marital, satisfaction, dimensions, self-awareness, sexual, intercourse, couples.*

*. **نویسنده مسئول**: کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد، شیراز، ایران
lalehlahiji@gmail.com کد پستی: ۷۱۸۸۸۵۷۱۶۱
**. روانشناسی تربیتی، دانشجوی دکترا، گروه روانشناسی، دانشکده ی روانشناسی، دانشگاه شیراز، ایران

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]
[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

مقدمه

ازدواج[1] رابطه منحصربه‌فردی است که زنان و مردان می‌توانند در آن ژرف‌ترین احساسات را تجربه کنند (هنرپروران، ۱۳۹۱). ازدواج به‌عنوان برجسته‌ترین و والاترین رسم اجتماعی، رابطه‌ی انسانی، پیچیده، ظریف و پویا است که از ویژگی‌های خاصی برخوردار است (رفاهی و مقتدری،۱۳۹۲). براتی (۲۰۰۷) بیان می‌کند که رابطه با همسر که در چارچوب ساختار خانواده صورت می‌پذیرد، در میان سایر روابط از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نوع ارتباط هرکدام از همسران با طرف مقابل خود از روابط اولیه آن‌ها با والدینشان اثر می‌پذیرد (اکبری، وفائی و خسروی، ۱۳۹۰). ازدواج و رابطهٔ زناشویی منبع حمایت، بی‌آلایشی[2] و لذت انسان است. از طرفی سبب پیدایش همکاری، همدردی، علاقه، مهربانی، بردباری و مسئولیت‌پذیری نسبت به خانواده خواهد بود (بات۳، ۲۰۰۵؛ به نقل از نظری، صاحبدل و اسدی، ۱۳۸۹). لذا هدف از پژوهش حاضر با توجه به مطالب بیان‌شده تعیین رابطه‌ی بین خشنودی زناشویی و آگاهی جنسی و همچنین بررسی رابطه‌ی بین بی‌آلایشی و آگاهی جنسی است

ایجاد و حفظ روابط صمیمانه و ارضای نیازهای عاطفی و روانی در امر ازدواج یک مهارت و هنر است و علاوه بر سلامت روانی و تجارب سالم نیازمند کسب مهارت‌ها و انجام وظایفی خاص است. امروزه زوجین بیش از هر زمان دیگری نیازمند ارضای عواطف خود به‌ویژه صمیمیت هستند (خجسته مهر، موحدی و رجبی، ۱۳۹۰). بی‌آلایشی با ایجاد بعد خاص و مثبت در زندگی زناشویی و تأمین بهداشت روانی اعضای خانواده، عاملی محافظت‌کننده و نیرومند در برابر مشکلات فردی و اجتماعی است و تأکید بر روابط صمیمی بین زن و شوهر در خانواده در مقایسه با تأکید بر دیدگاه‌های فردی به درک و شناخت بهتر رفتارهای مسئله‌ساز و تغییر آن‌ها و درنتیجه خشنودی زناشویی کمک می‌کند (لورنسو، بارت و راوین[4]، ۲۰۰۵). گفته می‌شود که زوجین بسیاری از سلامت روانی برخوردار نیستند، یکی از دلایل عمده این مشکل نبود دانش، اطلاعات و پشتیبانی لازم برای حل چالش‌هایی که بر روابط جنسی اثر می‌گذارد (انجمن سلامت روان کانادا[5]، ۲۰۱۴).

1 .Marriage
2 .Intimacy
3. Batt
4 .Laurenceau, Barrett, & Rovine
5.Canadian Mental Health Association.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

یکی از متغیرهای مهم در رابطه با این موضوع، بی‌آلایشی است (لینداو، سوراسکا و پایس و بارون[1]، ۲۰۱۱؛ کاردان سوراکی و همکاران، ۲۰۱۶). بی‌آلایشی مداوم یکی از پیش‌نیازهای مهم خلق یک ازدواج ماندگار است. تحقیقات بسیار زیادی رابطهٔ بین متغیرهای این پژوهش را موردمطالعه قرار داده‌اند که این موضوع بیانگر اهمیت بحث و گفتگو در این زمینه را نشان می‌دهد. صمیمیت، اهمیت اساسی در ماندگاری روابط زوجین دارد و میزان آن، تأثیر عمیقی در دستیابی به خشنودی زناشویی دارد. تعداد زیادی از افراد که به مشاوره و روان‌درمانی مراجعه می‌کنند، برای به دست آوردن سطح رضایت بخشی از صمیمیت شکست‌خورده‌اند (از سعادتیان، سامانی، پارسانی و ویکرام، ۲۰۱۴). بی‌آلایشی فرایندی تعاملی و شامل ابعادی مرتبط به هم است. محور این فرایند، شناخت، درک، پذیرش، همدلی با احساسات فرد دیگر، قدردانی و پذیرش دیدگاه اوست. صمیمیت مفهوم وسیعی است که می‌تواند از بحث درباره جزئیات زندگی تا افشای خصوصی‌ترین احساسات را که کسی به‌راحتی در مورد آن‌ها سخن نمی‌گوید، دربربگیرد (بک[2]، ۱۳۸۲؛ به نقل از جابری و همکاران، ۱۳۹۴).

نائینیان (۱۳۹۱)، اظهار می‌دارد، رابطهٔ بی‌آلایشی و رضایت جنسی در زنان همبستگی متوسط و معنی‌دار نشان می‌دهد . سانچز (۲۰۱۴)، یکی از عوامل تأثیرگذار در رضایت جنسی را وجود روابط صمیمی بیان می‌کند. در پژوهش دیگری، شاکرمی (۱۳۹۳)، نشان داد که آموزش جنسی، بی‌آلایشی جنسی زنان متأهل را ارتقاء می‌دهد، همچنین باقیان، (۱۳۹۳) در پژوهش خود نشان داد، یکی از عوامل پیش‌بینی کننده خشنودی زناشویی عوامل بین فردی است که این عوامل عبارت‌اند از: میزان تعارض‌هایی که بین زن و شوهر وجود دارد و تعارض نشان از کاهش بی‌آلایشی و همچنین کاهش میزان تعهد زن و شوهر نسبت به یکدیگر است. بی‌آلایشی ازجمله فرآیندهای مهمی است که خشنودی زناشویی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (لادرمیلک و پری،۲۰۰۳؛ صداقتی فرد، ۱۳۹۴). کامکار و جباریان،۱۳۸۵؛ به نقل از هدایتی نیا و صابری،۱۳۹۳)، نشان دادند که ۰/۵۷ از اختلال در روابط زناشویی به دلیل اختلال در روابط عاطفی و صمیمی زوجین بوده است. اساساً می‌توان گفت از عوامل مؤثر بر خشنودی زناشویی، بی‌آلایشی زوجین است که به‌عنوان یکی از شاخص‌های سلامت روان نیز شناخته می‌شود. به همین دلیل بی‌آلایشی همواره

1.Lindau , Surawska, Paice, Baron
2.Beck

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]
[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

از نگرانی عمده متخصصان مشاوره و روانشناسان بوده است (باگا روزی[1]،۲۰۰۱؛ به نقل از مهدی پور بازکیانی و صداقتی فرد،۱۳۹۴). تجربهٔ بی‌آلایشی در میان زنان و مردان متفاوت است. زنان خود افشایی در زمینه احساسات را به‌عنوان بی‌آلایشی زیاد می‌دانند و مردان داشتن فعالیت‌های مشترک با همسر را نشانه صمیمت می‌دانند (مارکمن و کرافت[2]، ۱۹۸۹؛ به نقل از هالفورد،۲۰۰۴؛ ترجمه تبریزی و همکاران، ۱۳۹۳).

دلایل اصلی ازدواج عمدتاً عشق و محبت، داشتن شریک و همراه در زندگی، ارضاء انتظارات عاطفی-روانی و افزایش شادی و خشنودی است. با توجه به پژوهش‌های انجام‌شده داشتن رابطه‌ی جنسی و رضایت جنسی با خشنودی زناشویی رابطه دارد (رحمانی، مرآتی خویی و الله قلی، ۲۰۰۹). درواقع، خشنودی زناشویی تحت تأثیر بسیاری از عوامل است، به‌عنوان‌مثال، رابطه‌ی ایمن و لذت‌بخش جنسی یکی از مهم-ترین عوامل در بسیاری از تحقیقات است (رحمانی، الله قلی و مرآتی خویی، ۲۰۰۹؛ ضیاعی و همکاران، ۲۰۱۴) .تغییر اساسی و اهداف ازدواج مستلزم تغییر انتظارات، وظایف، نقش‌ها و افزایش مهارت همسران برای تحقق این اهداف و نیازهاست (آجلی لاهیجی و مقتدری، ۱۳۹۳). برادبوری (۲۰۱۰)، عنوان می‌کند خشنودی زناشویی یک ارزیابی کلی از وضعیت رابطهٔ زناشویی یا رابطهٔ عاشقانه کنونی فرد است. خشنودی زناشویی می‌تواند انعکاسی از میزان شادی افراد از روابط زناشویی و یا ترکیبی از خشنود بودن به واسطه بسیاری از عوامل مختص رابطهٔ زناشویی باشد. مفهوم خشنودی زناشویی یک مفهوم چندوجهی و چندبعدی است که شامل بعد روانی، اجتماعی، اقتصادی و اجزای معنوی اقدامات زناشویی است (ضیاعی و همکاران، ۲۰۱۴). خشنودی زناشویی یک جنبه بسیار مهم و پیچیده از یک رابطه زناشویی است. به عبارت بهتر، یکی از جنبه‌های حیاتی یک سیستم زناشویی، رضایتی است که همسران در رابطه خویش احساس و تجربه می‌کنند (مهدی پور و صداقتی فرد، ۱۳۹۴).

درواقع، در طول زندگی مشترک، متغیرهای گوناگونی بر نحوهٔ ارتباط زوجین با یکدیگر تأثیر می-گذارند و این متغیرها رضایت یا عدم رضایت زن و شوهر را از روابط زناشویی به همراه دارند. برخی پژوهش‌ها نشان دادند، متغیرهای سبک دل‌بستگی و شادکامی سهم زیادی در تبیین خشنودی زناشویی دارند (شکوه نوابی نژاد، دوکانه‌ای فرد و آقاجانی، ۱۳۸۸)، برخی پژوهش‌ها نیز آموزش مهارت‌های

1. Bagarozzi
2. Markman & Kraft

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

زندگی را به‌عنوان عاملی مؤثر در رضایت زناشویی موردبررسی قرار دادند، درنتیجه آموزش مهارت‌های زندگی بر دوام و پایداری زندگی زناشویی و افزایش رضایت زناشویی و امیدواری را مؤثر یافتند (یوسفی، ۱۳۹۵). گفته می‌شود که خشنودی زناشویی را می‌توان از روی متغیرهای باورهای ارتباطی و بی‌آلایشی زناشویی در دو گروه متقاضی طلاق و عادی پیش‌بینی نمود (شهرستانی، دوستکام، رهباردار و مشهدی، ۱۳۹۱). همچنین در پژوهش دیگر نشان داده شد، زنانی که از سطح بالاتر رضایت جنسی برخوردار بودند، خشنودی زناشویی بیشتری داشتند و همچنین زنانی که در حین فعالیت جنسی، ارگاسم را تجربه می‌کردند، رضایت جنسی و خشنودی زناشویی بالاتری را گزارش کردند (گلمکانی، درمحمدی و مظلوم،۱۳۹۲). راستگو، گلزاری و براتی سده، (۱۳۹۳)، در پژوهشی دریافتند که خرسندی زناشویی منوط به داشتن آگاهی جنسی در روابط بین زوجین است .

در اینجا می‌توان گفت، یکی از عوامل مهم در برقرای روابط جنسی زوجین که در خشنودی زناشویی نقش دارد، آگاهی جنسی است. پژوهش‌های متعدد نشان‌دهنده این موضوع است که مسائل جنسی ازلحاظ اهمیت در ردیف مسائل درجه اول زندگی هستند (بیرز،۲۰۰۵) و یکی از مؤلفه‌های مهم یک ارتباط جنسی موفق دانش و آگاهی جنسی است (اسپنس، ۱۹۹۱؛ به نقل از راستگو و همکاران،۱۳۹۳). دانش جنسی عبارت است از مجموعه معلومات، اطلاعات، دانش و آگاهی فرد در مورد جنسیت و مسائل جنسی ازجمله جنبه‌های فیزیولوژی، تولیدمثل، عملکرد و رفتار جنسی فردی و بین فردی (پورافکاری، ۱۳۸۲؛ به نقل از راستگو و همکاران،۱۳۹۳). دانش جنسی عبارت است از آگاهی و فهم راجع به موضوعات و مسائل جنسی که معمولاً از راه تجربه یا یادگیری به دست می‌آید. نگرش جنسی نیز ارزش‌ها و اعتقادات فرد راجع به رابطه جنسی است که در رفتار جنسی او بروز پیدا می‌کند (وندنباس، ۲۰۰۷؛ به نقل از بشارت و رفیع زاده، ۱۳۹۵). دانش و نگرش جنسی از مسائلی است که به‌طور مستقیم بر کیفیت زندگی افراد تأثیر می‌گذارد، به‌طوری‌که عملکرد جنسی می‌تواند باعث تنش‌های زیادی شود (برونر، الران، گلوم وکورژین[1]، ۲۰۱۰) و تجربه مشکلات جنسی باعث افت بیشتر کیفیت زندگی افراد می‌شود (تپاسویکو همکاران، ۲۰۰۸). دانش و آگاهی نسبت به مسائل جنسی زندگی را تغییر داده و غالباً آن

1 .Bronner, Elran, Golom & Korczyn

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

را بهتر می‌کند. نقش آگاهی و دانش فرد نسبت به مسائل جنسی بسیار مهم است و می‌تواند بر همه ارتباطات و تعاملات زندگی زوجین تأثیرگذار باشند.

طی پژوهش‌های متعدد دریافتند که در موارد بسیاری نابهنجاری‌های جنسی ناشی از عدم آگاهی از نظام پاسخ جنسی است. پژوهش نورانی پور نشان داده است که آگاهی جنسی با خشنودی زناشویی همبستگی مثبت و معنی‌دار دارد (نوررانی پور و همکاران، ۱۳۸۶؛ به نقل از راستگو و همکاران، ۱۳۹۳). بختیارپور، حبیبی و کریمی (۱۳۹۵)، در پژوهشی به بررسی رابطه‌ی رضایت جنسی و آگاهی جنسی در رنان پرداختند، نتایج حاکی از وجود رابطه‌ی معنی‌دار بین این دو متغیر بود. پژوهش نادری نیز نشان داده است که کمبود دانش جنسی به افزایش تعارضات و آسیب‌های جنسی زوجین منجر می‌گردد درحالی‌که دانش جنسی بالا باعث پیدا کردن یک راه‌حل منطقی برای مشکلات زناشویی می‌گردد (نادری،۱۳۸۷؛ به نقل از راستگو و همکاران، ۱۳۹۳). تجارب نشان داده است که دانش و آگاهی نسبت به مسائل جنسی، زندگی را تغییر می‌دهد و اغلب آن را بهتر می‌کند؛ اما گاهی اوقات بین آموخته‌های فرد و پیوند آن با زندگی شکاف وجود دارد (وستیمر،۲۰۰۵؛ به نقل از یوسفی،۱۳۸۴؛ به نقل ازنادری و همکاران،۱۳۸۸).

تحقیقات نشان داده‌اند که کمبود آگاهی جنسی یکی از اصلی‌ترین دلایل افزایش ابتلا به بیماری ایدز، بیماری‌های مقاربتی، بارداری‌های ناخواسته، سقط‌جنین و عدم خشنودی و بی‌آلایشی در زندگی زناشویی است (مستون و آهرولد،۲۰۱۰؛ بشارت و رفیع زاده، ۱۳۹۵). اگرچه تاکنون پژوهش‌هایی در زمینه‌ی بی‌آلایشی و خشنودی زناشویی بر اساس مؤلفه‌های گوناگون صورت گرفته است؛ اما در مرور پیشینه‌ی موضوع، پژوهشی که همزمان به بررسی رابطه بین خشنودی زناشویی و بی‌آلایشی و آگاهی جنسی پرداخته باشد در دسترس قرار تگرفت؛ بنابراین با توجه به آنچه مطرح شد، فرضیه‌های این پژوهش عبارت‌اند از:

۱. ابعاد آگاهی جنسی پیش‌بینی کننده‌ی بی‌آلایشی زناشویی زوجین شهر شیراز است.

۲. ابعاد آگاهی جنسی پیش‌بینی کننده‌ی خشنودی زناشویی زوجین شهر شیراز است.

روش

ازآنجاکه پژوهش حاضر به بررسی پیش‌بینی خشنودی زناشویی و بی‌آلایشی بر اساس خودآگاهی جنسی می‌پردازد، از نوع توصیفی-همبستگی بشمار می‌رود؛ که در آن رابطه بین متغیرها برحسب اهداف پژوهش تحلیل می‌شود. نمونه‌گیری این پژوهش به‌صورت در دسترس در کلینیک مشاوره پویش در شهر شیراز

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

در زمستان سال ۹۵ انجام شد. جامعه آماری این پژوهش را (۵۰) زوج مراجعه‌کننده به کلینیک پویش تشکیل دادند. در این پژوهش افراد واجد شرایط (داشتن حداقل مدرک تحصیلی دیپلم، متأهل، حداقل سن ۲۰ و ۴۰ سال به بالا) انتخاب شدند. داده‌های خام بعد از جمع‌آوری با نرم‌افزار spss در دو سطح توصیفی و استنباطی مورد تجزیه‌وتحلیل قرار گرفت. از پرسشنامه‌های زیر برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد.

ابزارها

خشنودی زناشویی: مقیاس خشنودی اصلاح‌شده آزرین ناتان اچ که مشتمل بر ۸ سؤال با طیف از کاملاً ناخشنود(۱) تا کاملاً خشنود (۱۱) است. کمترین امتیاز کل این مقیاس ۸ و بیشترین امتیاز (۸) و به‌صورت خشنودی زناشویی ضعیف (۴۳-۵۷)، متوسط (۵۸-۶۳)، بالا (۷۱-۸۱) است. روایی مقیاس خشنودی زناشویی آزرین ناتان اچ در ایران توسط سهرابی و بیرشک (۱۳۶۷) به نقل از صادقی صاحب زاد، باغداری و خیرخواه، (۱۳۹۳) و در مشهد توسط حیدری (۱۳۸۴) به نقل از صادقی صاحب زاد و همکاران، (۱۳۹۳) مورد تأیید قرارگرفته است. پایایی پرسشنامه رضایت زناشویی به روش پایایی همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرانباخ با ۰/۸۴ =r، تأیید شد. برای تعیین پایایی پرسشنامه مذکور، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد و ضریب ۰/۹۰۴ به دست آمد.

مقیاس صمیمیت:[1] واکر و تامپسون (۱۹۸۳)، یک ابزار ۱۷ سؤالی که برای سنجیدن مهر و صمیمیت تدوین‌شده است صمیمیت، توجه و اهمیت اعضای خانواده برای یکدیگر تعریف‌شده و عوامل نزدیکی عاطفی در قالب مهر، ازخودگذشتگی، خرسندی و رضایت را شامل می‌شود .نمره آزمودنی‌ها در این مقیاس از طریق جمع نمرات سؤالات و تقسیم آن بر عدد حاصل می‌شود. این مقیاس با ضریب آلفای از همسانی درونی بسیار عالی برخوردار است (واکر و تامپسون، ۱۹۸۳). در مطالعه دیگری که روی ۶۴۱ شرکت‌کننده انجام‌شده است، آلفای کرونباخ این مقیاس ۰/۹۶۳ گزارش‌شده است. هنینگ، (۲۰۰۵) و بوت، وود و پرات (۲۰۰۹)، از این مقیاس به‌صورت آنلاین و آفلاین استفاده کرده‌اند و آلفای کرونباخ را به ترتیب ۹۸ /۰ و ۰/۹۵ گزارش کرده‌اند. همچنین در مطالعه دیگری که با نسخه فارسی این مقیاس

1.Scale intimacy

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

انجام‌شده است، آلفای کرونباخ ۰/۹۶ به‌دست‌آمده است (حیدری، احتشام زاده و وزیری نیا، ۲۰۱۱). ضریب آلفای کرونباخ در این پژوهش ۰/۹۸ به دست آمد.

مقیاس آگاهی جنسی[1]: یک ابزار عینی و خود گزارشی است. در سال ۱۹۹۱ توسط اسنل، فیشر و میلر به‌منظور ارزیابی چهار تمایل شخصی مرتبط با آگاهی جنسی و جرئت ورزی جنسی ساخته شد. این چهار تمایل عبارت‌اند از (هوشیاری جنسی[2] (۴،۱۳، ۱، ۲۵، ۲۲، ۱۰)، نظارت جنسی[3] (۲، ۱۷، ۳۲،۳۱،۵،۱۴،۲۸)، جرئت ورزی جنسی[4] **(۱۲،۱۸، ۲٤، ۱۵، ۳،٦)**، جاذبه‌ی جنسی[5] (۲۹، ۸، ۱۱). به‌منظور هنجاریابی پرسشنامه‌ی آگاهی جنسی این آزمون بر روی دو نمونه مستقل (نمونه‌ی اول شامل ۳۶۵ زن،۱۱۷ مرد و ۴ نفر با جنسیت نامشخص و نمونه‌ی دوم شامل ۲۶۵،۱۱۷ مرد و ۴ نفر با جنسیت نامشخص) که از دانشجویان رشته‌ی روانشناسی دانشگاه میدوستر بودند، اجرا شد. میانگین سنی گروه اول ۲۴/۱ و میانگین سنی گروه دوم ۲۴/۰۷ بود. در گروه اول ضریب آلفای کرونباخ زیر مقیاس هوشیاری جنسی برای مردان ۰/۸۳ و برای زنان ۰/۸۶، زیر مقیاس نظارت جنسی برای مردان ۰/۸۰ و برای زنان ۰/۸۲، زیر مقیاس آگاهی از جاذبه‌ی جنسی برای مردان ۰/۸۹ و برای زنان ۰/۹۲ و برای جرئت ورزی جنسی مردان ۰/۸۳ و زنان ۰/۸۱ گزارش شد. در گروه دوم ضریب آلفای کرونباخ زیر مقیاس هوشیاری جنسی برای مردان ۰/۸۵ و برای زنان ۰/۸۸، زیر مقیاس نظارت جنسی برای مردان ۰/۸۱ و برای رنان ۰/۸۲، زیر مقیاس آگاهی از جاذبه‌ی جنسی برای مردان ۰/۹۲ و برای زنان ۰/۹۲ و برای جرئت ورزی جنسی مردان ۰/۸۰ و زنان ۰/۸۵ گزارش شد. رابطه‌ی منفی معنی‌دار ۴ عامل پرسشنامه‌ی آگاهی جنسی با اضطراب جنسی و احساس گناه جنسی و همچنین رابطه‌ی مثبت معنی‌دار این مقیاس با احساسات شهوانی در زنان و مردان اعتبار همگرا و افتراقی این آزمون را اثبات می‌کند. همچنین نتایج پژوهش اسنل نشان داد که نمره‌ی بالا در مقیاس جرئت ورزی جنسی استفاده‌ی بیشتر از وسایل ضدبارداری را در زنان و مردان پیش‌بینی می‌کند. برای تعیین پایایی مقیاس مذکور، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که این ضرایب برای هشیاری جنسی، جاذبه جنسی، نظارت جنسی و جرئت ورزی جنسی به ترتیب برابر ۰/۸۷۸، ۰/۷۹۱، ۰/۶۶۲ و ۰/۷۶۴ به دست آمد.

1 .Sexual Awareness Scale (SAS)
2 .Sexual- consciousness
3 .Sexual-monitoring
4 .Sexual-assertiveness
5.Sex-appeal-consciousness

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

شیوهٔ اجرای پژوهش

در ابتدا برای جمع‌آوری داده‌ها، یکی از کلینیک‌های مشاوره در شهر شیراز به‌طور تصادفی انتخاب شد. سپس هدف از انجام پژوهش برای مشاوران مرکز توضیح داده شد تا برای انجام پژوهش همکاری لازم به عمل آید. در ضمن قبل از اجرای پرسشنامه‌ها، کسب رضایت مراجعین با بیان توضیحاتی درباره محرمانه ماندن و عدم ذکر نام و ملاک‌های ۷،۸،۹ منشور اخلاق در پژوهش به دست آمد. سپس پرسشنامه‌های ذکرشده در اختیار شرکت‌کنندگان در پژوهش قرار داده شد و پژوهشگر در طول اجرای پرسشنامه‌ها حضور فعال داشت تا به هرگونه پرسش نامفهوم پاسخ بدهد.

در پایان و پس از جمع‌آوری داده‌ها، در سطح توصیفی با محاسبه شاخص‌هایی نظیر میانگین، انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر نمرات پرداخته شد و در سطح استنباطی با استفاده آزمون‌های تحلیل رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون به بررسی و آزمون فرضیات پژوهش پرداخته شد.

یافته‌ها

جدول ۱. فراوانی و درصد متغیرهای جمعیت شناختی شرکت‌کنندگان

متغیر	گروه	فراوانی	درصد
جنسیت	زن	۵۰	۲۲
	مرد	۵۰	۷۸
سن	۲۰ تا ۳۰ سال	۴۱	۴۵
	۳۰ تا ۴۰ سال	۵۳	۳۹
	۴۰ سال به بالا	۶	۱۶

طبق جدول (۱) فراوانی متغیرهای جمعیت شناختی شرکت‌کنندگان شامل جنسیت زن (۵۰)، مرد (۵۰) و سن، ۲۰ تا ۳۰ سال (۴۱ درصد)، ۳۰ تا ۴۰(۵۳ درصد)، ۴۰ سال به بالا (۶ درصد) را به تفکیک نشان می‌دهد.

به‌منظور تصریح متغیرهای موردمطالعه ابتدا به محاسبه میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای موردمطالعه پرداخته شد که در ادامه در قالب جدول‌های شماره ۲ تا ۴ ارائه‌شده است.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

جدول ۲. آمار توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
بی‌آلایشی زناشویی	۹۱/۸۴	۲۳/۲۲	۱۹	۱۱۸
هوشیاری جنسی	۱۹/۲۴	۴/۴۸	۴	۲۴
نظارت جنسی	۲۰/۶۹	۳/۲۷	۱۱	۲۸
جرئت ورزی جنسی	۱۵/۸۰	۵/۲۸	۵	۲۸
جاذبه جنسی	۴/۷۷	۳/۳۷	۰	۱۲
خرسندی زناشویی	۷۶/۲۴	۱۲/۳۱	۴۱	۱۰۰

با توجه به جدول (۲) میانگین و انحراف استاندارد بی‌آلایشی زناشویی شرکت‌کنندگان برابر ۹۱/۸۴ و ۲۳/۲۲ است. همچنین، میانگین و انحراف استاندارد و حداقل و حداکثر ابعاد آگاهی جنسی در جدول فوق محاسبه‌شده است. میانگین و انحراف استاندارد هوشیاری جنسی شرکت‌کنندگان برابر ۱۹/۲۴ و ۴/۴۸ است. میانگین و انحراف استاندارد نظارت جنسی شرکت‌کنندگان برابر ۲۰/۶۹ و ۳/۲۷ است. میانگین و انحراف استاندارد جرئت ورزی جنسی شرکت‌کنندگان برابر ۱۵/۸۰ و ۵/۲۸ است. میانگین و انحراف استاندارد جاذبه جنسی شرکت‌کنندگان برابر ۴/۷۷ و ۳/۳۷ است. با توجه به نتایج جدول (۲) میانگین و انحراف استاندارد خرسندی زناشویی شرکت‌کنندگان برابر ۷۶/۲۴ و ۱۲/۳۱ است.

جدول ۳. ماتریس همبستگی پیرسون بین متغیرهای پژوهش

	۱	۲	۳	۴	۵	۶
هوشیاری جنسی	۱					
نظارت جنسی	۰/۰۷۳	۱				
جرئت ورزی جنسی	۰/۴۵۲**	۰/۱۶۸	۱			
جاذبه جنسی	۰/۳۱۴**	-۰/۲۴۷	۰/۴۴۳**	۱		
بی‌آلایشی زناشویی	۰/۳۹۵**	۰/۱۳۶	۰/۵۷۳**	۰/۰۹۱	۱	
خرسندی زناشویی	-۰/۳۸۲**	۰/۰۲۸	۰/۳۷۴**	-۰/۰۹۰	۰/۶۸۵**	۱

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

جدول (۳) ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. با توجه به جدول اعدادی که دارای دوستاره می‌باشند یعنی در دو سطح معنیداری ۰/۰۵ و ۰/۰۱ معنی‌دار می‌باشند؛ اما اعداد که دارای یک ستاره می‌باشند تنها در سطح ۰/۰۵ معنی‌دار می‌باشند.

بررسی فرضیه اول پژوهش: ابعاد آگاهی جنسی پیش‌بینی کننده‌ی بی‌آلایشی زناشویی زوجین شهر شیراز است.

جهت آزمون این فرضیه آزمون رگرسیون چندگانه استفاده شد.

جدول ٤. آزمون رگرسیون چندگانه جهت پیش‌بینی بی‌آلایشی زناشویی بر اساس ابعاد آگاهی جنسی

متغیر ملاک: بی‌آلایشی زناشویی							
متغیر پیش‌بین	R	R2	F	P	β	T	P
هوشیاری جنسی	۰/۶۰۵	۰/۳۶۷	۱۲/۵۸۳	۰/۰۰۱	۰/۲۵۹	۲/۵۱۴	۰/۰۱۴
نظارت جنسی					۰/۰۰۹	۰/۰۹۶	۰/۹۲۳
جرئت ورزی جنسی					۰/۴۴۶	۴/۵۲۹	۰/۰۰۱
جاذبه جنسی					۰/۱۱۹	۱/۲۵۱	۰/۲۱۴

با توجه به جدول (۴) همان‌گونه که مشاهده می‌شود میزان R برابر ۰/۶۰۵ و میزان R۲ برابر ۰/۳۶۷ است. به عبارتی مؤلفه‌های ابعاد آگاهی جنسی در کل ۳۶ درصد از واریانس نمرات بی‌آلایشی زناشویی را تبیین می‌کند. همچنین مؤلفه‌های هوشیاری جنسی و جرئت ورزی جنسی به‌صورت مثبت و معنی‌دار قادر به پیش‌بینی بی‌آلایشی زناشویی می‌باشند.

بررسی فرضیه دوم پژوهش: ابعاد آگاهی جنسی پیش‌بینی کننده‌ی خرسندی زناشویی زوجین شهر شیراز است.

جهت آزمون این فرضیه آزمون رگرسیون چندگانه استفاده شد.

جدول ۵. آزمون رگرسیون جهت پیش‌بینی خرسندی زناشویی بر اساس ابعاد آگاهی جنسی

متغیر ملاک: خرسندی زناشویی							
متغیر پیش‌بین	R	R2	F	P	β	T	P
هوشیاری جنسی	۰/۴۸۲	۰/۲۳۲	۶/۵۷۱	۰/۰۰۱	۰/۳۵۶	۳/۱۳۸	۰/۰۰۲
نظارت جنسی					۰/۱۵۱	۱/۵۴۲	۰/۱۲۷
جرئت ورزی جنسی					۰/۲۰۷	۱/۹۰۷	۰/۰۶۰
جاذبه جنسی					۰/۲۳۶	۲/۲۵۴	۰/۰۲۷

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

با توجه به جدول ۵ همان‌گونه که مشاهده می‌شود میزان R برابر ۰/۴۸۲ و میزان R2 برابر ۰/۲۳۲ است. به عبارتی مؤلفه‌های ابعاد آگاهی جنسی در کل ۲۳ درصد از واریانس نمرات خرسندی زناشویی را تبیین می‌کند. همچنین مؤلفه‌های هوشیاری جنسی و جاذبه جنسی به‌صورت مثبت و معنی‌دار قادر به پیش‌بینی خرسندی زناشویی می‌باشند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی بی‌آلایشی و خشنودی زناشویی بر اساس ابعاد آگاهی جنسی در بین زوجین شهر شیراز انجام شد. در بررسی فرضیه اول پژوهش، ابعاد آگاهی جنسی پیش‌بینی کننده‌ی بی‌آلایشی زناشویی زوجین شهر شیراز است. با توجه به تحلیل نتایج، مؤلفه‌های هوشیاری جنسی و جرئت ورزی جنسی به‌صورت مثبت و معنی‌دار قادر به پیش‌بینی بی‌آلایشی زناشویی می‌باشند. درواقع پژوهش‌های انجام‌شده در این حیطه بسیار محدود بود ولی بااین‌حال می‌توان گفت که به‌طورکلی با پژوهش‌های نادری و همکاران (۱۳۸۸)، موحدی و همکاران (۱۳۹۳)، راستگو و همکاران، (۱۳۹۳)، بشارت و رفیع زاده، (۱۳۹۵) همسو است. موحدی و همکاران (۱۳۹۳)، در پژوهشی دریافتند که افرادی که به همسر خود گذشت بیشتری نشان می‌دهند، رضایت زناشویی بیشتری دارند و میزان بی‌آلایشی و کیفیت روابط زناشویی بین آن‌ها بالاتر است. مطالعات کرافورد و آنگر (۲۰۰۴) و همچنین بلوم (۲۰۰۶) نشان می‌دهد که برخورداری از صمیمت در میان زوج‌های متأهل، از عوامل مهم ایجاد ازدواج‌های پایدار است و اجتناب از برقراری روابط صمیمانه، از عواملی است که موجب شکست می‌شود. شهرستانی، دوستکام، رهباردارو مشهدی (۱۳۹۱)، در پژوهشی نشان دادند که رضایتمندی زناشویی را می‌توان از روی متغیرهای باورهای ارتباطی و بی‌آلایشی زناشویی در دو گروه متقاضی طلاق و عادی پیش‌بینی نمود. سیمپسون و کریستینسون (۲۰۰۴) نیز در پژوهش خود بر روی ۱۴۷ زوج دریافتند، یکی از دلایل اصلی مراجعه زوجین به کلینیک درمانی، صمیمت پایین یا فقدان روابط صمیمانه است. بشارت و رفیع زاده (۱۳۹۵)، نشان دادند که بین تعهد، صمیمیت و دانش و نگرش جنسی با رضایت جنسی و سازگاری زناشویی رابطه مثبت داشتند. همچنین رضایت جنسی توسط صمیمیت و دانش و نگرش جنسی قابل پیش‌بینی بود؛ بنابراین در تبیین یافته‌ای فوق می‌توان چنین استدلال کرد که در برقراری ارتباط درست و صحیح مؤلفه‌های هوشیاری جنسی و جرئت ورزی جنسی، بی‌آلایشی عاطفی و هیجانی زوج‌ها را افزایش می‌دهد. به‌بیان‌دیگر اگر زوجی بتواند به شیوه صحیح ارتباط برقرار کنند، نه‌تنها ارتباطات مؤثری با هم خواهند داشت بلکه بی‌آلایشی بین آن‌ها نیز افزایش می‌یابد (بشارت و رفیع زاده،۱۳۹۵).

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

با توجه به نتایج در بررسی فرضیه‌ی دوم، مؤلفه‌های هوشیاری جنسی و جاذبه جنسی به‌صورت مثبت و معنی‌دار قادر به پیش‌بینی خرسندی زناشویی می‌باشند. پژوهش‌های نورانی پور وهمکاران (۱۳۸۶)، رحمانی وهمکاران (۱۳۹۰) بخشایش و مرتضوی (۱۳۸۷) در راستای نتایج به‌دست‌آمده در این پژوهش است. پژوهش‌ها حاکی از آن است که افزایش دانش جنسی موجب افزایش رضایت زناشویی زنان می‌شود (راستگو و همکاران، ۱۳۹۳). درواقع می‌توان گفت که عدم دانش جنسی نارضایتی جنسی را در پی داشته که منجر به ناخشنودی زناشویی می‌شود. در پژوهش دیگری بشارت و رفیع زاده (۱۳۹۵)، نشان دادند که رضایت جنسی با دانش و نگرش جنسی رابطه معنی‌دار دارد. نورانی پور وهمکاران (۱۳۸۶)، نشان دادند بین دانش و نگرش جنسی و خشنودی زناشویی همبستگی مثبت و معنی‌دار وجود دارد. با توجه به پژوهش نادری و همکاران (۱۳۸۸)، بین دانش و نگرش جنسی، مؤلفه‌های عشق و رضایت زناشویی با همسر آزاری هم در مردان و هم در زنان، رابطه‌ی منفی معنی‌داری وجود دارد و این متغیرها پیش‌بینی کننده‌ی مناسبی برای همسر آزاری هستند. عارفی و محسن زاده (۱۳۹۱)، در پژوهشی دریافتند که مهارت‌های ارتباطی زوجین به‌طور مستقیم می‌تواند سبب خشنودی و رضایت زناشویی آن‌ها شود. راستگو و همکاران (۱۳۹۳)، با بررسی اثربخشی افزایش دانش جنسی بر رضایت زناشویی زنان متأهل نشان داد که افزایش دانش جنسی موجب افزایش خشنودی زناشویی زنان می‌گردد. پژوهش‌ها نشان دادند که کمبود دانش جنسی به افزایش تعارضات و آسیب‌های جنسی زوجین منجر می‌گردد، درحالی‌که دانش جنسی بالا باعث پیدا کردن یک راه‌حل منطقی برای مشکلات زناشویی می‌گردد (نادری،۱۳۸۷).

در تبیین این فرضیه می‌توان گفت آگاهی جنسی بالا می‌تواند تغییرات مثبتی را در روابط عاطفی، تعاملات مثبت، بی‌آلایشی و ارتباط مؤثر ایجاد کرده و سلامت جسمانی و روانی را افزایش دهد (بشارت و رفیع زاده، ۱۳۹۵). اگر زوجین در زندگی خود شناخت بیشتری نسبت به این بعد مهم رابطه داشته باشند، قادر خواهند بود که شیوه‌های ارتباطی خود را تغییر دهند و آن را بهبود بخشند و در هنگام بروز تعارضات و مشکلات زناشویی یک راه‌حل سازنده را در پیش بگیرند (راستگو و همکاران، ۱۳۹۳).

در این پژوهش، مقطعی بودن و استفاده از ابزار خود سنجی می‌تواند محدودیت به‌حساب آید. درواقع نتایج این آزمون نیز قابلیت تعمیم به تمام زوجین را ندارد چراکه منحصر به شهر شیراز است. ازآنجایی‌که

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

پرسشنامه‌ی خودآگاهی جنسی که در این پژوهش مورداستفاده قرار گرفت، تاکنون مورد اعتبار یابی قرار نگرفته بود، پیشنهاد می‌شود از این ابزار در پژوهش‌هایی ازاین‌دست استفاده شود تا کارایی آن بیشتر موردسنجش قرار گیرند.

توصیه می‌شود در پژوهش‌های آینده، رابطه‌ی سایر متغیرهای روان‌شناختی ازجمله تیپ‌های شخصیتی، چگونگی مهارت برقراری ارتباط زوجین، اعتمادبه‌نفس با آگاهی جنسی سنجیده شود. نتایج این تحقیق نشان داد که خودآگاهی جنسی می‌تواند پیش‌بین خوبی برای بی‌آلایشی و خشنودی زناشویی در بین زوجین شهر شیراز باشد. این یافته بایستی از سوی مسئولین و سایر ارگان‌های مرتبط با سلامت روانی- اجتماعی خانواده‌ها در نظر گرفته شود. روانشناسان و مشاوران می‌توانند با تأکید بر نقش آگاهی جنسی در ایجاد کیفیت بهتر روابط زناشویی و عاطفی به زوجین کمک کنند. یافته‌های این پژوهش با منافع هیچ سازمان و ارگانی منافات ندارد.

تشکر و قدردانی. محققین بر خود لازم می‌دانند که از مرکز مشاوره پویش در جهت تسهیل فرایند پژوهش و زوجینی که در این پژوهش شرکت داشتند، کمال تشکر و قدردانی را دارند.

منابع

اکبری، زهرا؛ وفائی، طیبه؛ خسروی، صدراله. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین سبک‌های دل‌بستگی و میزان تاب‌آوری همسران جانباز. مجله‌ی علمی- *پژوهشی طب جانباز*.۱۲-۳:(۱۰)۱۷.

آجلی لاهیجی، لاله و مقتدری، نازفر. (۱۳۹۳). نقش مسائل جنسی و ویژگی‌های جمعیت شناختی در پیش‌بینی رضایت زناشویی. *دومین کنفرانس ملی روانشناسی و علوم رفتاری*.

بختیارپور، سعید؛ حبیبی دیانا و کریمی، علیرضا. (۱۳۹۵). بررسی رابطه سطح آگاهی جنسی با رضایت جنسی در زنان، اولین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی و مطالعات اجتماعی ایران، قم، دبیرخانه دائمی کنفرانس،-https://www.civilica.com/Paper-ESCONF01 ESCONF01_765.html

بخشایش، علیرضا و مرتضوی، مهناز. (۱۳۸۷) . رابطه رضایت جنسی، سلامت عمومی، رضایت زناشویی در زوجین، *فصلنامه روانشناسی کاربردی*، ۷۳-۸۵: (۱۲)۳،۴

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

بشارت، محمدعلی و بهار رفیع زاده، بهار (۱۳۹۵). پیش‌بینی سطوح رضایت جنسی و سازگاری زناشویی بر اساس متغیرهای شغلی، تعهد، صمیمیت و دانش و نگرش جنسی. *روانشناسی خانواده*، ۳۱-۴۶: (۱)۳

پورافکاری، نصرت‌الله. (۱۳۸۲) . فرهنگ جامع روانشناسی– روان‌پزشکی حاوی بیش از ۲۰۰۰ واژه و اصطلاح، تهران :فرهنگ معاصر.

تبریزی، مصطفی. (۱۳۸۳). بررسی و مقایسه اثربخشی گروه‌درمانی تلفیقی زوج‌ها. شناخت درمانی گروهی بک و کتاب‌درمانی در کاهش رضایت زناشویی. *رساله‌ی دکتری*، تهران دانشگاه علامه طباطبائی.

راستگو، ناهید؛ گلزاری، محمود؛ براتی سده؛ فرید (۱۳۹۳). اثربخشی افزایش دانش جنسی بر رضایت زناشویی زنان متأهل. *فصلنامه مطالعات روانشناسی بالینی*، ۳۵-۴۸: (۱۷)۵

رحمانی، اعظم؛ مرقاتی خویی، عفت السادات؛ صادقی، نرجس؛ الله قلی، لیلی .(۱۳۹۲). ارتباط رضایت جنسی با رضایت از زندگی زناشویی، *نشریه پرستاری ایران*،۹۲-۸۰: (۷۰)۲۴

رفاهی، ژاله و مقتدری، نازفر. (۱۳۹۲). اثربخشی آموزش مهارت همدلی به شیوه گروهی بر افزایش صمیمیت زوجین. *فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده*،۴۴-۵۶: (۱)۳،۹.

شاکرمی، محمد؛ داور نیا، رضا؛ زهرا کار، کیانوش؛ گوهری، شیوا (.۱۳۹۳. تأثیر آموزش جنسی بر صمیمیت جنسی زنان متأهل. *مجله روان پرستاری*،.۴۲-۳۴:(۱)۲

صادقی صاحب زاد، الهه؛ باغداری، نسرین؛ خیرخواه، معصومه (۱۳۹۳). بررسی ارتباط بین رضایت زناشویی و حمایت اجتماعی با دل‌بستگی مادر به جنین در زنان باردار با سابقه مرگ جنینی انوزاد. *مجله زنان، مامایی و ناباروری*،۱۶-۲۲: (۱۶۰)۱۷

کامکار، مهدیس و جباریان، شادی. (۱۳۸۵) .بررسی تأثیر صمیمیت در اختلافات زناشویی، چکیده *مقالات دومین کنگره سراسری آسیب شناسی خانواده در ایران*، ص ۳۱۱

مهدی پور بازکیان، مونا. (۱۳۹۱). بررسی رابطهٔ بین رضایت زناشویی و صمیمیت زوجین با سازگاری در خانه. *فصلنامه روانشناسی تحلیلی –شناختی*،۶(۲۲):۲۱-۹۳

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

نادری، فرح .(۱۳۸۷) .رابطه بین دانش ونگرش جنسی، مؤلفه عشق و رضایت زناشویی با همسر آزاری در کارکنان متأهل ادارات دولتی شهر اهواز، *پایان‌نامه کارشناسی ارشد*، دانشگاه آزاد اسلامی اهواز.

نائینیان، محمدرضا. نیک آذین، امیر (۱۳۹۱). رابطه صمیمیت و رضایت جنسی با سلامت عمومی و بهزیستی شخصی: بررسی تفاوت‌های جنسیتی و سنی . *تحقیقات علوم رفتاری*،۷۴۵-۷۳۵ (۷) ۱۰

نورانی پور، رحمت‌الله؛ بشارت، محمدعلی؛ یوسفی، اسکندر. (۱۳۸۷). بررسی رابطه دانش و نگرش جنسی با رضایت زناشویی، *تازه‌ها و پژوهش‌های مشاوره*، ۲۷-۳۹: (۲۴) ۶

هدایتی دانا، سوسن و هائیده، صابری. (۱۳۹۳). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های عشق‌ورزی (صمیمیت، میل، تعهد) و اضطراب. *فصلنامه خانواده پژوهی،۱۰(۴)* :۵۱۱ -۵۲۷.

هنرپروران، نازنین. (۱۳۹۱). رویکرد هیجان مدار در زوج‌درمانی. چاپ اول، *نشر دانژه*.

یوسفی، اسکندر .(۱۳۸۴). رابطه‌ی بین دانش و نگرش جنسی با رضایت زناشویی در زوجین ساکن در مجتمع پژوهشگران جوان دانشگاه شهید بهشتی .*پایان‌نامه کارشناسی ارشد*، دانشگاه شهید بهشتی.

Ahmadi, K. Azad Marzabady, E. Molla Zamany, A. (2005). The study of marital adjustment in Islamic Revolutionary Guard Corps (Sepah) Staff. *J Mil Med*, 7(7):141-52.

Amoto, P. R. (2004). Studying marital interaction and commitment with survey data. *Journal of Marriage and Family*, 23: 53-70.

Arriaga, X. & Agnew C. (2001). Being committed: Affective, cognitive, and conative components of relationship commitment. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 27:11-90

Bagarozzi, Dennis. A. (2001). Enhancing Intimacy In marriage.Branner-Rouledye. Tylor&Forancis Group. USA

Baumeister, R.F. and M.R. Leary, 1995. The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a Sexual Attitudes, Self-disclosure and Sensation- fundamental human motivation. Psychological seeking. *Journal of Social and Personal relationships*, 117: 497-529.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

Bradbury, T.N, Fincham, D.F, Beach, S.R. (2010). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of Marriage and the Family*, 62(4) :964-980.

Bronner, G. Elran, E. Golom, J. & Korczyn, A. (2010). Female sexuality in multiple sclerosis: the multidimensional nature of the problem and intervention. *Acta Neurologica Scandinavica*, 121(15):289-301.

Byers, Sandra. (2005). Relationship satisfaction and sexual satisfaction: alongitudinal study of individuals in long-termrelationships. *J Sex Res*, 42(2): 11. Byrd, S. E. (2009). The social construction of marital commitment. *Journal of Marriage and Family*, 71:318-336.

Canadian Mental Health Association. (2014). *Fast facts about mental illness.* www.cmha.ca/media/fast-facts-about-mental-illness.

Edalati, A. and M. Redzuaun, 2010. Perception of Women towards Family values and Their Marital between parents and children, Journal of family Satis Faction. *Journal of American Science, relation*, 43: 4.6(4): 132-137

Heidari P. [Effect of cognitive behavioral therapy on anxiety in women with primary infertility treatments with IUF] [Thesis in Persian]. Mashhad: Mahhad Univer sity of Medical Sciences; 2001

Kardan-Souraki, M. Hamzehgardeshi, Z. Asadpour, I. Mohammadpour, R. A. & Khani, S. (2016). A Review of Marital Intimacy-Enhancing Interventions among Married Individuals. *Global Journal of Health Science*, *8*(8), 74–93.

Lindau, S. T. Surawska, H. Paice, J. & Baron, S. R. (2011). Communication about Sexuality and Intimacy in Couples Affected by Lung Cancer and their Clinical Care Providers. *Psycho-Oncology*, *20*(2), 179–185. http://doi.org/10.1002/pon.1787

Lowdermilk, DL. Perry, SE. (2003). Maternity nursing, 6th ed, mosby, 733.

Lucas T, Parkhill MR, Wendorf CA, Imamoglu EO, Weisfeld CC, Weisfeld GE, et al. (2008). Cultural and evolutionary components of marital satisfaction: A multidimensional assessment of measurement invariance. *J Cross-Cult Psychol*, 29(1):109–23.

Masters, A. (2008). Marriage, commitment and divorce in a matching model with differential aging. *Review of Economic Dynamics*, 11:61-628.

Meston, C. & Ahrold, T. (2010). Ethnic, gender, and acculturation. Influences on sexual behaviors. *Archives of Sexual Behavior*, 39:179-189.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

Mosko, J. (2009). Commitment and attachment dimensions Psychological Association.

Snell, W. E. Jr. & Wooldridge, D. G. (1998). Sexual awareness: Contraception, sexual behaviors and sexual attitudes. *Sexual and Marital Therapy*, 13:191-199.

Snell, W. E. Jr. (1994). Sexual awareness: contraception, sexual behaviors and sexual attitudes. Paper presented at the 63rd annual meeting of the Southwestern Psychological Association, Tulsa, OK.

Snell, W. E. Jr. Fisher, T. D. & Miller, R. S. (1991). Development of the Sexual Awareness Questionnaire: Components, reliability, and validity. *Annals of Sex Research*, 4: 65-92.

Saadatian, E. Samani, H. Parsani, R. Vikram, P. Anshul, L. J. Tejada, L. David, C. A. & Nakatsu, R. (2014). Mediating intimacy in long-distance relationships using kiss messaging, *Jouonal HumanComputer Studies*, 72 (10-11): 736–746.

Sohrabi, H. (1988).Recognize and treatment of marital conflict. Cultural services anistitue Rsa. 1sted. Tehran; 2-2121

Spence, S. h. (1991). Psychasexual therapy: a cognitive behavioral approach, London: *chapman and hall*.

Vandenbos, G. R. (2007). The APA Dictionary ofPsychology. Washington, DC: American

Wang GT. (1994). Social development and family formation in China. *Fam Pers*, 28:283–301.

Ziaee, T. Jannati, Y. Mobasheri, E. Taghavi, T. Abdollahi, H. Modanloo, M. & Behnampour, N. (2014). The Relationship between Marital and Sexual Satisfaction among Married Women Employees at Golestan University of Medical Sciences, Iran. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*, 8(2), 44–51.

References in Persian

Ajelli Lahiji, L. Moghtaderi, N. (2014). The role of sexual issues and demographic characteristics in predicting marital satisfaction. *Second National Conference on Psychology and Behavioral Sciences*.

Akbari, Z. Vafaei, T. Khosravi, S. (2011). The Relationship between Attachment Styles and Resilience of Veterans' Wives. *Scientific-Research Journal of Veterans Medicine*. 3(10):12-17.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

Bakhshayesh, A. Mortazavi, M. (2008). The Relationship between Sexual Satisfaction, General Health, Marital Satisfaction in Couples, *Applied Psychology Quarterly*, 3, 4(12): 73-85

Bakhtiyarpour, Saeed; Habibi Diana and Karimi, Alireza (1395). Investigating the relationship between sexual awareness and sexual satisfaction in women, the first international conference on modern research in the field of education and social psychology and social studies, Qom, Permanent Secretariat of the Conference, https://www.civilica.com/Paper-ESCONF01-ESCONF01_765.html

Honarparvaran, N. (2012). *Emotion-Oriented Approach in Couple Therapy*. First print, Dengue publishing.

Hedayatie Dana, S. &, Saberi, H. (2014). Prediction of marital satisfaction based on love styles (intimacy, desire, commitment) and anxiety. *Quarterly Journal of Family Studies*, 10 (4): 511 -527.

Kamkar, M. And Jabarian, Sh. (2006) (Investigation of the effect of intimacy in marital conflicts, abstract of the articles of the *2nd Congress of Family Pathology in Iran*, p. 311.

Mehdi Pour Bazkian, M. (2012). Investigating the relationship between marital satisfaction and couples' intimacy with home-based adaptation. *Quarterly Journal of Analytical-Cognitive Psychology*, 6 (22): 21-93

Naderi, F. (2008). *Relationship between knowledge and attitude, love and marital satisfaction with spouse abuse in married employees of government departments of Ahwaz city*, Master's thesis, Islamic Azad University of Ahvaz.

Nainian, MR. Nik Azin, A. (2012). Relationship between sexuality and sexual satisfaction with general health and personal well-being: the study of gender and age differences. *Behavioral Sciences Research*, 10(7):735-745.

Nooranipour, R. Besharat, M.A. Yousefi, A. (2008). The Relationship between Knowledge and Sexual Attitude with Marital Satisfaction, *Newbies and Consulting Researches*, 6 (24): 27-39

Pour Afkhari, N. (2003). Comprehensive culture of psychology-psychiatry containing over 2000 words and terms, Tehran: *Contemporary culture*.

Rahmani, A. Alahghol,i L. Merghati Khuee, E. (2009). How does sexual satisfaction relate to marital satisfaction among Iranians? *Int J Obstet Gynecol*, 107(2):S558–9.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]

Rahmani, A. Merghati, E. Sadeghi, N. Allah Gholi, L. (2013). Relationship of sexual satisfaction with satisfaction with marital life, *Iranian Journal of Nursing*, 24(70):90-92

Rastgou, N. Golzzari, M. Barati Sadeh, F. (2014). The Effectiveness of Increasing Sexual Knowledge on Married Women's Marital Satisfaction. *Quarterly Journal of Clinical Psychology*, 5(17):48-35

Refahi, J. Moghtaderi, N. (2013). Effectiveness of empathy skills training in a group way on increasing couples' intimacy. *Quarterly Journal of Family Counseling and Psychotherapy*, 3(1).

Sadeghi Sahibzad, E. Baghdari, N. Khairkhah, M. (2014). The relationship between marital satisfaction and social support with mother-fetus attachment in pregnant women with a history of fetal death. *The Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility*, 17(160):16-22

Shakrami, M. Davarnia, R. Zahrakar, K. Gohari, Sh. (2014). Impact of Sexual Education on the Sexuality of Married Women. *Journal of Psychiatric Nursing*, 2(1): 34-42.

Salehy, FJ. (1999). The Development and Validation of Marital Satisfaction Questionnaire on a sample of students of Ferdowsi University. *Psychother Novel*, 4(13, 14):84-108.

Tabrizi, M. (2004). *A Comparative Study of the Effectiveness of Coupled Therapeutic Therapy. Beck Group Cognitive Therapy and Book Therapy in Reducing Marital Satisfaction*. PhD thesis, Tehran Allameh Tabataba'i University.

Tepavcevic, DK. Kostic, J. Basoroski, ID. Stojsavljevic, N. Pekmezovic, T. & Drulovic, J. (2008). The impact of sexual dysfunction on the quality of life measured by MSQoL-54 in patients with multiple sclerosis. *Multiple Sclerosis Journal*, 14(8):1131-1136.

Yousefi, A. (2005). *The Relationship between Knowledge and Sexual Attitude with Marital Satisfaction in Couples Residing in the Young Researchers Complex of Shahid Beheshti University*. Master's thesis, Shahid Beheshti University.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.3.8]